

gemeente
Barneveld

Zaaknr. 1100157

Collegevoorstel

Onderwerp:

Openstaande vragen raadscommissie Grondgebied 17 januari 2019

Gevraagde beslissing:

1. De vragen van de raadsfracties van Lokaal Belang en de ChristenUnie, mondeling gesteld tijdens de vergadering van de Commissie Grondgebied op 17 januari 2019, middels bijgevoegde memo beantwoorden;
2. De memo van Hekkelman Advocaten met betrekking tot de rol en werking van een structuurvisie ter kennisneming voorleggen aan de raad.

Raad

- ☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:
☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Datum: 25 januari 2019 Steller: V. Brus

Afd: Team Stedenbouw Planologie Aantal bijlagen
Omgevingsbeleid

Afd.hoofd: Portefeuillehouder *Donkers*

Openbaarheid

Besluit (voorblad) openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie besispunt :
Groentje openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie besispunt :
Bijlagen openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, vermelden op bijlage

	Akkoord	Bespreken	Aantekeningen
Secretaris		<i>off</i>	
Burgemeester			
Wethouder A. de Kruijf			
Wethouder P.J.T. van Daalen			
Wethouder A.H. van de Burgwal			
Wethouder D. J. Dorrestijn-Taal			

Beslissing burgemeester en wethouders :

25 JAN. 2019

Conform Advies off

Nummer op besluitenlijst:

4/16.

1. Inleiding

Op 17 januari 2019 is uw voorstel met betrekking tot de vaststelling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau besproken in de Commissie Grondgebied. De Commissie heeft in meerderheid aangegeven dat het voorstel rijp is voor besluitvorming door de raad op 30 januari aanstaande. De raadsfracties van Lokaal Belang en de ChristenUnie hebben tijdens de commissievergadering vragen gesteld waarvoor is toegezegd dat deze schriftelijk beantwoord zullen worden. In de bijgaande memo worden deze vragen beantwoord. Voorts bleek tijdens de commissievergadering dat er bij verschillende fracties vragen leven over de precieze werking het instrument structuurvisie en de rol van de notitie reikwijdte en detailniveau in het proces om te komen tot een structuurvisie. Aan Hekkelman Advocaten is gevraagd een memo op te stellen om dit verder te verduidelijken.

2. Beoogd effect

- a) Meetbaar effect
- b) Maatschappelijk effect

3. Argumenten

4. Kanttekeningen

5. Financiën

6. Uitvoering

Planning:

Communicatie:

Evaluatie/controle

7. Bijlagen

- Een memo waarin de vragen van de drie raadsfracties zijn beantwoord;
- Een memo/brief van de heer Lam van Hekkelman Advocaten.

Memo

Datum:
26 januari 2019

Onderwerp: Structuurvisie Windenergie

Ter attentie van: Gemeenteraad van Barneveld

Afzender: College van burgemeester en wethouders

Inleiding

Tijdens de vergadering van de Commissie Grondgebied op 17 januari jongstleden hebben de raadsfracties van de ChristenUnie en van Lokaal Belang mondeling vragen gesteld waarvoor wij hebben toegezegd dat wij deze schriftelijk zullen beantwoorden. Dit betreft vragen die zijn gesteld naar aanleiding van ons voorstel aan uw raad om de notitie reikwijdte en detailniveau windenergie vast te stellen. Voorts hebben wij via de griffier vragen gekregen van de fracties van Pro'98 en de ChristenUnie over het traject om te komen tot een structuurvisie en de aard en rol van de verschillende documenten die daarin een rol spelen, de bevoegdheden van de raad en de bevoegdheden van de provincie Gelderland. Zij hebben daarbij aangegeven behoefte te hebben aan advies van een extern juridisch adviseur. Wij streven er uiteraard naar uw raad zo goed mogelijk te informeren over deze thema's. We hebben er daarom voor gekozen advies in te winnen bij de heer T.E.P.A. Lam van Hekkelman Advocaten. Wij hebben voor dit kantoor gekozen vanwege hun zeer grote deskundigheid op het gebied van het bestuursrecht en in het bijzonder het recht van de ruimtelijke ordening. Ook heeft voor ons meegespeeld dat Hekkelman Advocaten niet betrokken is bij andere adviestrajecten binnen onze gemeente zodat zij met een open blik naar de vraagstelling kunnen kijken. De vraagstelling voor dit advies is mede tot stand gekomen op basis van de vragen van de fracties van de ChristenUnie en Pro'98 zoals wij die via de griffier hebben ontvangen. Dit betreft de volgende vragen:

- *Als een locatie nu niet wordt uitgesloten en deze wordt in de MER weliswaar als geschikt beoordeeld maar toch niet opgenomen in de structuurvisie, welke invloed kan dat dan hebben op de kans dat initiatiefnemers er alsnog windmolens kunnen neerzetten?*
- *En welke invloed heeft uitsluiting van een locatie op een initiatief op een andere locatie? Kan bijvoorbeeld de kans voor zo'n andere locatie kleiner worden doordat iemand in de omgeving een beroep doet op het feit dat niet alle locaties goed zijn onderzocht en dat er dus in het onderzoek richting bepaalde locaties gestuurd is?*
- *Als een locatie wel al in deze fase wordt uitgesloten, welke invloed kan dat dan hebben op de kans dat initiatiefnemers er alsnog windmolens kunnen neerzetten?*

Wij vertrouwen er op dat de memo van Hekkelman Advocaten bij zal dragen aan een constructief debat over dit belangrijke thema. Tijdens de raadscommissie kwam de Gebiedsvisie Zeumeren ter sprake. De fractie van Pro'98 heeft ons hier via de griffier ook een vraag over gesteld. Hoewel het aanwijzen van mogelijke locaties voor windenergie (en of Zeumeren daar wel of niet bij hoort) pas aan

de orde is bij de structuurvisie zelf en niet bij vaststellen van de notitie reikwijdte en detailniveau, hebben wij ervoor gekozen ook bij die gebiedsvisie stil te staan in deze memo.

Mondelinge vragen van de raadsfractie van de ChristenUnie

Vraag 1

Hoe gaan we de procesparticipatie doen zodra locaties meer concreet in beeld zijn en kan de gedragscode NLVOW daar een rol bij spelen?

Antwoord 1

Duidelijk is dat zowel alle raadsfracties als ook ons college groot belang hecht aan de betrokkenheid van onze inwoners bij de energietransitie in het algemeen en het nadenken over windenergie in het bijzonder. In het plan van aanpak dat wij hebben opgesteld voor het tot stand brengen van de structuurvisie windenergie hebben wij aangegeven dat wij met onze inwoners in gesprek willen op basis van de nu uit te voeren onderzoeken. Dit willen wij gebiedsgericht gaan doen, waarbij we ons concentreren op die gebieden die (naar nog moet blijken) potentieel geschikt zijn voor het plaatsen van het grotere type windturbine (120 m en hoger). Wij stellen voor een extra processtap in te bouwen waarin wij uw raad een voorstel doen voor de spelregels die gelden voor de participatie in dat deel van het traject. Dit omdat het begrip 'participatie' en het daarmee samenhangende begrip 'draagvlak' naar ons idee nadere invulling behoeven om toepasbaar te zijn in dit proces. Voor de inrichting van dat proces vinden wij de volgende factoren van belang:

- Een goede balans tussen het tijdig informeren van zowel uw raad als van inwoners;
- Duidelijkheid over de rol van de raad als het gaat om de formele besluitvorming en input die we van bewoners vragen;
- De gedragscodes van de NWEA en de NLVOW worden in ieder geval meegewogen in het te ontwerpen proces;
- Overleg met lokale belangenvertegenwoordigers (zoals de diverse wijkplatforms) om zo te komen tot een aanpak die hen ook aanspreekt.

Wij verwachten dat het ook van belang is om te weten of we voor de structuurvisie een ruime keuze hebben uit potentiële locaties, of dat deze keuze beperkt is. Het onderzoek op basis van de nu voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau moet ons daar inzicht in geven. Wij denken namelijk dat de insteek van een (gebiedsgericht) participatieproces een andere is wanneer er weinig keuzemogelijkheden zijn. Ook denken wij dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen het grotere type turbine (met een ashoogte van 120 meter) en de zogenaamde buurtmolen. Een buurtmolen kan enkel tot stand komen wanneer een voldoende grote groep mensen daartoe zelf het initiatief neemt. Dit is vergelijkbaar met een groep mensen die collectief een zonnepark willen ontwikkelen. Zowel de buurtmolen als een dergelijk zonnepark werken op basis van de zogenaamde 'postcoderoos-methode' waarbij de deelnemers onder meer een fiscaal voordeel krijgen.

Bij de grotere turbines ligt een dergelijke aanpak die gebaseerd is op initiatieven vanuit de lokale samenleving is naar ons idee minder voor de hand. Dit vanwege de investeringen die met een dergelijk project gemoeid zijn. Ook is de potentiële impact van een dergelijke turbine (b.v. qua landschap) groter. Wij denken dan ook dat bij het grotere type turbine het primaat van de belangenafweging en de besluitvorming door de raad voorop moet staan. Uiteraard moet ook daar wel ruimte zijn voor inbreng door inwoners en ruimte voor lokaal initiatief. Zoals hiervoor aangegeven zullen wij met een voorstel komen op dat vlak.

Vraag 2

Wat wordt de geldingsduur/planhorizon voor deze structuurvisie? 5 jaar, 10 jaar?

Antwoord 2

Bij ruimtelijke visies is een planhorizon van 10 jaar gebruikelijk. Het opstellen van een structuurvisie is op grond van de Wet ruimtelijke ordening vorm vrij. Dat geldt ook voor de planhorizon die de raad wil kiezen voor dit stuk. Dit vraagt om een balans tussen twee aspecten. Enerzijds is het verloop van de energietransitie de komende jaren moeilijk voorspelbaar. Het beleid van de rijksoverheid en de provincie is in beweging en ook moeten er de komende tijd regionale afspraken worden gemaakt. Daar komt bij dat ook de techniek op het gebied van b.v. het verduurzamen van woningen en het

opwekken van energie uit hernieuwbare bronnen niet stil staat. Dit pleit voor een structuurvisie met een wat kortere planhorizon dan wel een structuurvisie die bijvoorbeeld om de drie jaar op de agenda van de raad wordt gezet om expliciet te beoordelen of deze nog bij de tijd is. Aan de andere kant hebben we te maken met een structuurvisie dat een kader moet gaan bieden voor één of meer ruimtelijke projecten, te weten de plaatsing van windturbines. Dit vraagt om nadere uitwerkingen zoals het opstellen van bestemmingsplannen. Dit met de daarbij behorende onderzoeken en procedures. Dit vraagt tijd en daarbij past nu juist een structuurvisie met een wat langere planhorizon (bijvoorbeeld 10 jaar). Het is overigens zo dat de raad uiteraard bevoegd is om haar eigen structuurvisie op enig moment te wijzigen of te vervangen door een nieuwe structuurvisie. Dus ook bij een structuurvisie met een planhorizon van bijvoorbeeld 10 jaar is het heel wel mogelijk om tussentijds aanpassingen aan te brengen. Ons voorstel is op dit moment om te kiezen voor een structuurvisie met een looptijd van 10 jaar, maar daarbij de afspraak te maken dat deze structuurvisie (en met name ook de behaalde resultaten op basis van de structuurvisie) minimaal iedere drie jaar geëvalueerd worden door de raad. Daarbij rekening houdend met de komst van de Omgevingswet en de verwachte toekomstige integratie van de verschillende structuurvisies in één integrale structuurvisie.

Mondelinge vragen van de raadsfractie van Lokaal Belang

De vragen die de fractie van Lokaal Belang mondeling heeft gesteld tijdens de commissievergadering, heeft zij ook schriftelijk gesteld op grond van artikel 42 van de Organisatieverordening. Wij hebben er dan ook voor gekozen om in deze memo uit te gaan van de vragen zoals de fractie die zelf schriftelijk heeft geformuleerd. Dit om te voorkomen dat onze weergave abusievelijk niet aansluit bij de vragen die de fractie heeft bedoeld te stellen tijdens de commissievergadering. Uiteraard zullen wij de vragen die de fractie van Lokaal Belang schriftelijk heeft gesteld ook nog langs de daarvoor geëigende route beantwoorden.

Vraag 1

In Bijlage XIII lezen wij dat als uitgangspunt voor de afstand tot woningen in het buitengebied 140 – 240 meter en 280 – 600 meter bij meer dichte bebouwing. Lokaal Belang schrikt van deze zeer korte afstanden. (In het omringende buitenland mogen ze niet zo kort op woningen staan en gelden afstanden van 800-1000 m.) 1 Want de megawindturbines veroorzaken kilometers ver overlast (Zie hiervoor de vele websites van gedupeerden en het rapport van dr. F. van den Berg2)

- a. Kan het college uitleggen waarom de ruim 35.000 mensen die in ons dichtbevolkte buitengebied veel meer overlast moeten accepteren dan de mensen die in de kernen wonen? Zijn zij tweederangs burgers? Bent u bereid dit verschil te laten vervallen en op z'n minst een afstand van 4 x de ashoogte (dit is tevens het uitgangspunt van de provincie) aan te houden? Zo nee, waarom niet?
- b. Als er straks op meerdere plekken windturbines staan zullen heel wat mensen in de gemeente Barneveld 's nachts wakker liggen. Vindt het college dat onze inwoners die overlast maar moeten accepteren?

Antwoord 1

Met betrekking tot punt a het volgende. Het uitgangspunt voor de afstand bij woningen in het buitengebied is geen 140-240 en 280-600 meter. Het uitgangspunt is een afstand van 4 x de ashoogte. Dit sluit aan bij de voorkeur die u zelf uitspreekt. In de NRD (pagina 1 van bijlage 1) staat hierover het volgende:

Een algemene vuistregel is dat een moderne windturbine op een afstand van een geluidgevoelig object vanaf circa 4 maal de ashoogte van de windturbine geen kritieke hoeveelheid geluidbelasting veroorzaakt. In de praktijk varieert deze afstand, naar gelang de omstandigheden (denk aan verschillen in het type turbine en verschillen in geluidabsorptie (bos, grasland of water) en het windklimaat). Bij een windturbine met een ashoogte van 120 meter bedraagt 4 maal de ashoogte 480 meter, bij een windturbine met een ashoogte van 150 meter is dat 600 meter.

De afstand van 280 meter wordt gehanteerd voor kleinere turbines (de zogenaamde buurtmolens), namelijk 4 x een ashoogte van 70 meter. Naast deze afstanden van 4x ashoogte voor de 3 verschillende turbinecategorieën, is het begrip molenaarswoning van belang. Daarover is in de NRD (pagina 2, bijlage 4) het volgende opgenomen:

Molenaarswoningen

Molenaarswoningen of bedrijfswoningen zijn woningen die onderdeel uitmaken van een windenergieproject en daarmee bij de 'inrichting' horen. Voor deze woningen geldt dat ze bij het windpark horen, zoals een boerderijwoning hoort bij de boerderij. De normen voor geluid (en slagschaduw) gelden niet voor deze molenaarswoningen. Wel zijn aan het aanmerken van molenaarswoningen of bedrijfswoningen regels verbonden. Op grond van de wet en de jurisprudentie dient er tussen woning en inrichting (het windpark) een onderling technische, organisatorische of functionele binding te bestaan en dienen woning en inrichting in elkaars onmiddellijke nabijheid te zijn gelegen. Voor verschillende delen van de gemeente geldt dat de woningdichtheid vrij laag is. Wanneer binnen deze gebieden één of een aantal woningen als molenaarswoningen (ook wel 'woningen in de sfeer van de inrichting') worden aangemerkt, ontstaat er mogelijk meer ruimte voor de plaatsing van windenergie. Vandaar dat het belangrijk is om ook het beeld te geven van de mogelijkheden voor windenergie wanneer uitgegaan wordt van molenaarswoningen, te meer omdat in Nederland voor vrijwel elk windenergieproject één of meerdere molenaarswoningen in de directe omgeving van de windturbines zijn gelegen. Of sprake is of kan zijn van molenaarswoningen zal op het niveau van een concreet project moeten worden bepaald, waarbij aan eerder genoemde regels voldaan moet worden (technische, organisatorische of functionele binding en gelegen in onmiddellijke nabijheid van windpark). Instemming van eigenaren van woningen om deze tot de sfeer van de inrichting van de windturbines te betrekken is verplicht en voor deze verkenning niet geïnventariseerd. Woningeigenaren van woningen die tot de sfeer van de inrichting behoren krijgen een taak, zoals bijvoorbeeld visueel toezicht op de turbines en de sleutel om toegang te krijgen tot de turbines, waarvoor ze een vergoeding ontvangen.

Het gaat in deze fase van het proces niet om een minimale afstand te benoemen tussen woningen en turbines, maar om slechts de potentieel geschikte locaties voor windenergie in de gemeente op te sporen. De afstanden van 240, 300 en 140 meter voor verspreid liggende woningen voor respectievelijk een turbine met een ashoogte van 120, 150 en 70 meter zijn de afstanden die worden aangehouden tot deze zogenaamde molenaarswoningen. Uw stelling dat wij in dit onderzoek onderscheid zouden maken tussen inwoners van het buitengebied en inwoners van de kernen is dan ook onjuist.

Ten aanzien van punt b het volgende. Uiteraard vinden wij dat de raad de belangen van onze inwoners goed moet afwegen en dat overlast zoveel als mogelijk voorkomen moet worden. Om dat te kunnen doen zullen we echter eerst onderzoek moeten doen. Dat is op de eerste plaats het onderzoek op hoofdlijnen voor de structuurvisie windenergie. Indien de raad inderdaad een structuurvisie vaststelt en daarin ruimte biedt voor windenergie, dan zal ook op locatieniveau onderzocht moeten worden of het plaatsen van windturbines ook echt uitvoerbaar is binnen de wettelijke en de door de raad gestelde kaders.

Vraag 2

Volgens een advies van Amice advocaten uit 2013, pg 14 nota zienswijzen en informatie van Rijksoverheid kan maatwerk word toegepast met een beroep op bijz. lokale omstandigheden. Uit het advies van Amice advocaten begrijpen wij dat hierbij bijvoorbeeld kan worden gedacht aan een situatie dat er zeer weinig omgevingsgeluid is en de windturbines daardoor te verstorend zijn (<http://nlvow.nl/maatwerk/> ; motie 'M 2013 10' van PvdA gemeente Hollandse Kroon met als bijlage het advies van amice advocaten).

Wij stellen onderstaande vragen omdat de wettelijke normen 41 dB L_{nicht} en 47 dB L_{den} jaargemiddelden zijn, zodat de windturbines als zij draaien éxtra lawaai mogen maken. Hierdoor en doordat fabrikanten vaak een te gunstige voorstelling van zaken geven, staan in Nederland windturbines vaak veel te dicht op woningen en veroorzaken ernstige overlast. De wérkelijke geluidsoverlast wordt niet gemeten en kan ook heel moeilijk door omwonenden en overheid worden gecontroleerd. Lokaal Belang vindt dit zeer onwenselijk. Met een eenvoudige transparante dB norm zijn omwonenden voor de handhaving niet afhankelijk van de informatie van de windturbine exploitant en de bereidheid van de overheid om te handhaven. Zij kunnen dan zelf het geluid meten en naar de rechter stappen.

- a. Is het college bereid om met een beroep op "bijz. lokale omstandigheden" een simpele transparante geluidsnorm toe te passen, bijv. max 45 dB overdag tot 23:00 en te zorgen dat

- de turbines 's nachts stil staan, althans dat voor de nacht een dB grenswaarde geldt gelijk aan het achtergrondgeluidniveau zonder windturbine? Zo nee, waarom niet?
- b. Is het college bereid dit tot uitgangspunt in de M.E.R. te nemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Zoals ook besproken in het overleg met de Commissie MER, waarbij vertegenwoordigers van alle raadsfracties aanwezig waren, is het in theorie inderdaad zo dat de geluidsbelasting op enig moment hoger kan zijn dan 47 dB als gevolg van het feit dat er wordt gewerkt met een jaargemiddelde. In dat overleg is het volgende voorbeeld gebruikt: stel de windturbine staat 50% van de tijd stil, dan betekent dit dat deze de andere 50% van de tijd twee maal zoveel geluid mag produceren. Dat betekent een toename van de geluidsbelasting van 3dB. Zoals de geluidsexpert van de Commissie MER tijdens dat overleg heeft toegelicht is een verschil van 3dB niet waarneembaar door het menselijk oor. Het hanteren van een jaargemiddelde betekent dus inderdaad dat er in theorie op enig moment een hogere geluidsbelasting zou kunnen zijn, maar de stelling dat dit zonder meer zal leiden tot ernstige overlast valt niet objectief te onderbouwen. Ook uw stelling dat bij het toepassen van een andere geluidsnorm inwoners zelf naar de rechter kunnen stappen is onjuist. Indien een inwoner stelt geluidsoverlast te hebben, dan kan hij of zij een verzoek om handhaving indienen. Uiteraard zullen wij het toezicht en de handhaving adequaat inrichten. Het is dan het bevoegde gezag dat verantwoordelijk is voor het verzamelen van de feiten om te constateren of er al dan niet sprake is van een overschrijding van de norm. Indien een reactie op dat verzoek om handhaving uitblijft of indien er voor gekozen wordt niet handhavend op te treden, dan kan een belanghebbende daartegen bezwaar maken en daarop volgend beroep instellen bij de bestuursrechter.

De wettelijke geluidsnorm zal bij een concreet initiatief minimaal gehaald moeten worden. Dit betekent overigens niet dat er geen goede redenen kunnen zijn om in voorkomende gevallen als raad specifiek beleid te voeren en met een afwijkende (strenger dan de wettelijke) geluidsnorm te werken. Dit hangt af van de specifieke omstandigheden op een specifieke locatie. Of dit aan de orde is, kunnen wij in deze fase van het proces echter nog helemaal niet zeggen. Wij hebben op dit moment geen enkele aanleiding om aan te nemen dat er een noodzaak is om de eis op te leggen dat de windturbines 's nachts stil moeten staan, los van het feit dat windturbines dan niet economisch exploitabel zijn. Ook hebben wij geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de huidige wettelijke geluidsnorm (zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit) ontoereikend is om een goed woon- en leefklimaat te garanderen voor omwonenden. Het MER maakt objectief inzichtelijk met welke potentiële gevolgen rekening gehouden moet worden bij het plaatsen van windmolens in onze gemeente. Het is vervolgens aan de raad om op basis van die informatie belangen af te wegen en (al dan niet locatie-specifiek) randvoorwaarden (b.v. op het gebied van geluid) vast te stellen. Wij zullen uw voorstellen dan ook niet meenemen in de m.e.r..

Vraag 3

Volgens onze informatie, kan de gemeenteraad, als er geen structuurvisie is, in het kader van een bestemmingsplan procedure een windturbine initiatief in de volle breedte beoordelen en daarin alle aspecten meenemen die de gemeenteraad op dat moment en in dat kader belangrijk vindt, zoals bijvoorbeeld draagvlak of een voor die locatie aangepaste geluidsnorm? Kunt u dit bevestigen?

Antwoord 3

De gemeenteraad heeft een grote mate van beleidsvrijheid bij het opstellen van een bestemmingsplan. Zoals iedere bevoegdheid van de raad is ook de bevoegdheid om bestemmingsplannen vast te stellen doelgebonden. Dat doel is een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent dat ook in de situatie dat er geen structuurvisie wordt opgesteld, de raad enkel ruimtelijke overwegingen ten grondslag mag leggen aan haar besluit inzake het verlenen van medewerking dan wel het afwijzen van een verzoek om bestemmingsplanherziening. Door een structuurvisie op te stellen geeft de raad bewust en weloverwogen richting aan haar toekomstige keuzes. Het gestarte (en door de raad geaccordeerde) traject om te komen tot de structuurvisie windenergie levert onder meer (middels het MER) de informatie op die nodig is om beleidskeuzes te kunnen maken. Het geeft op hoofdlijnen inzicht in de mogelijkheden voor windenergie in onze gemeente en in de potentiële gevolgen van het plaatsen van windturbines. Het gestarte traject maakt potentiële locaties onderling vergelijkbaar zodat de raad onderbouwd beleidskeuzes kan maken en die ook goed kan uitleggen. Dit in tegenstelling tot de situatie dat er geen structuurvisie is, waarbij de raad niet kan onderbouwen of de locatie waar het verzoek op ziet ook echt een goede locatie is ten opzichte van andere mogelijke locaties in de gemeente.

Zoals eerder reeds aangegeven is het opstellen van beleid (in de vorm van een structuurvisie) een weloverwogen vorm van zelfbinding. De raad maakt voor eenieder inzichtelijk wat haar doelen zijn en hoe ze die wil bereiken. De raad kadert daarmee haar eigen beleidsvrijheid doelbewust in. Hoe gedetailleerder de structuurvisie is, hoe meer sturing deze geeft aan toekomstige keuzes. Een globalere structuurvisie geeft minder sturing maar geeft ook weer minder duidelijkheid. Op dat punt zal dus een balans moeten worden gevonden en moet de raad voor zichzelf bepalen welk kader zij zichzelf wil geven. Uiteraard maakt de raad daarbij ook een afweging ten aanzien van bestaande structuurvisies en andere bestaande beleidsdocumenten, zoals gebiedsvisies zonder de status van structuurvisie. Het is aan de raad om te bepalen of zij de beleidslijn uit een bestaand document wil voortzetten of dat zij deze wenst te wijzigen.

Aangezien de structuurvisie nog opgesteld moet worden is op dit moment niet bekend voor welke aspecten deze kaders zal bevatten en hoe gedetailleerd of globaal die kaders zullen zijn. Voor meer gedetailleerde informatie over de werking van een structuurvisie verwijzen wij naar de memo van de heer Lam van Hekkelman Advocaten welke wij als bijlage hebben bijgevoegd. Het is dus zeker zo dat wanneer een raad zichzelf geen kaders meegeeft in de vorm van een structuurvisie, zij haar beleidsvrijheid ook niet inperkt. Dat staat echter haaks op de besluiten die de raad tot nu toe genomen heeft. Immers, in de energievisie heeft de raad gekozen voor een energiemix waar windenergie deel vanuit maakt. In de huidige windvisie heeft de raad aangegeven dat bepaalde delen van onze gemeente mogelijk geschikt zijn voor windenergie. In het raadsbesluit van december 2017 heeft de raad aangegeven graag een verdiepingsslag te willen op de windvisie in de vorm van een structuurvisie, zodat onder meer potentiële alternatieven tegen elkaar afgezet kunnen worden en er keuzes kunnen worden gemaakt. Kiest de raad ervoor locaties aan te wijzen, dan zullen wij ons gaan inzetten voor de realisering van dat beleid. Kiest de raad ervoor om op bepaalde locaties de komst van windenergie uit te sluiten, dan zullen wij eventuele verzoeken op basis van die keuze afhandelen.

Vragen over de gebiedsvisie Zeumeren

De gemeenteraad heeft in 2011 de Gebiedsvisie Zeumeren vastgesteld. Deze gebiedsvisie heeft niet de status van een formele structuurvisie, maar moet wel gezien worden als een door de raad vastgesteld beleidsdocument. In deze gebiedsvisie heeft de raad uitgesproken dat het gebied waar de recreatieplas deel van uit maakt een groene buffer moet zijn tussen de kern Voorthuizen en het bedrijventerrein Harsselaar. In de Gebiedsvisie Zeumeren komt het thema windenergie niet voor. Op pagina 29 van de Gebiedsvisie Zeumeren wordt weliswaar stil gestaan bij de vraag of er ruimte is voor grootschalige ontwikkelingen in het deel van het gebied dat grenst aan de snelweg, maar dat ziet op grootschalige recreatieve ontwikkelingen (als voorbeeld wordt genoemd een skihal) en niet op het opwekken van energie middels windturbines.

De bestaande door de raad vastgestelde Visie Windenergie wijst het recreatiegebied Zeumeren aan als potentieel geschikt voor het plaatsen van windturbines. Ook de Visie Windenergie heeft de status van beleidsdocument. Deze visie was mede gebaseerd op een analyse met als uitgangspunt een windturbine met een ashoogte van 100 meter. Zoals aangegeven in de notitie reikwijdte en detailniveau houden wij in het huidige onderzoek rekening met andere ashoogten zodat het voor de hand ligt dat dit tot andere resultaten kan leiden. Voor een gebied als Zeumeren (en uiteraard ook voor andere toeristisch belangrijke delen van onze gemeente) is het onder meer van belang de vraag te beantwoorden of het plaatsen van windturbines zal leiden tot een afname van het aantal bezoekers. Het is dan ook niet voor niets dat we dit aspect hebben benoemd in de notitie reikwijdte en detailniveau. De resultaten van het onderzoek kunnen dan ook gebruikt worden bij de te maken afwegingen.

Indien uit het nu uit te voeren onderzoek op hoofdlijnen naar voren komt dat het gebied rond de recreatieplas wellicht geschikt is voor windenergie gezien vanuit de regelgeving, dan zal de raad op dat moment moeten beslissen of dit ook gewenst is vanuit een beleidsmatig oogpunt. Het maken van ruimtelijk beleid is immers meer dan het verkennen van juridische mogelijkheden. Het vraagt ook om het afwegen van belangen binnen dat juridische kader en het stellen van prioriteiten. De raad heeft daarbij de vrijheid ervoor te kiezen de doelen uit de huidige gebiedsvisie overeind te houden dan wel bij te stellen mocht zij daar in het kader van de energietransitie aanleiding voor zien. Door gemeente breed te onderzoeken welke mogelijkheden er potentieel zijn voor windenergie, kan de raad ook goed

gefundeerd keuzes maken en aangeven waarom sommige alternatieven wel zijn opgenomen in de structuurvisie en anderen niet. Zoals aan het begin van deze memo aangegeven stellen wij voor om samen met de raad spelregels vast te stellen als het gaat om de vraag hoe de term draagvlak nader ingevuld moet worden. Dit zodat ook dit een passende plek krijgt in de te maken afweging. De afstemming hierover met de raad past binnen het huidige plan van aanpak en is een nadere invulling van de daarin genoemde processtap om gebiedsgericht te verkennen welke kansen en knelpunten inwoners en bedrijven verwachten.

Hekkelman Advocaten N.V.
Prins Bernhardstraat 1
6521 AA Nijmegen
www.hekkelman.nl

Postbus 1094
6501 BB Nijmegen
T 024 - 382 83 84
advocatuur@hekkelman.nl

Gemeente Barneveld
t.a.v. de heer V. Brus
Postbus 63
3770 AB BARNEVELD

Per e-mail : info@a3projecten.nl

Nijmegen, 26 januari 2019

Ons kenmerk

- 1595496/1 - TL/nw

Telefoonnummer

024 - 382 83 38

E-mail

t.lam@hekkelman.nl

Faxnummer

024 - 382 83 88

Geachte heer Brus,

In uw e-mail van 21 januari 2019 heeft u mij gevraagd om de gemeente te adviseren over de mate waarin de gemeenteraad wordt gebonden door afwegingen en keuzes die gemaakt worden in een structuurvisie en de wijze waarop de uitkomsten van een milieueffectrapport daarbij een rol spelen. Uw vraag heeft meer specifiek betrekking op de wens van de gemeenteraad om de locatiekeuze voor windmolens in een structuurvisie af te wegen en daarmee aan de markt duidelijk te maken op welke locaties in de gemeente aan de ontwikkeling van windmolens in beginsel planologische medewerking verleend zal worden en waar niet.

Vraagstelling

U heeft mij de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd:

1. Als de ontwikkeling van windmolens op een bepaalde locatie op grond van geldend beleid niet uitgesloten is en deze locatie wordt in het milieueffectrapport (hierna: 'MER') weliswaar in beginsel als een geschikte locatie beoordeeld, maar in de structuurvisie toch niet aangewezen als potentieel geschikte locatie, bestaat dan het risico dat de gemeente toch medewerking moet verlenen aan een initiatief om ter plaatse één of meer windmolens te ontwikkelen?

2. Kan het op voorhand uitsluiten van een locatie als geschikte locatie voor windenergie van de afweging die in het kader van de structuurvisie gemaakt zal gaan worden, tot gevolg hebben dat voor een locatie voor windmolens die wel is aangewezen niet rechtmatig een bestemmingsplan kan worden vastgesteld?
3. Als een locatie op voorhand van de in de structuurvisie te maken afweging is uitgesloten, welke invloed kan dat dan hebben op de kans dat initiatiefnemers er alsnog windmolens kunnen neerzetten?

1. Doel en binding structuurvisie

Op grond van artikel 2.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: 'de Wro') stelt de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente één of meer structuurvisies vast waarin de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid zijn vastgelegd. Op grond van artikel 2.1, tweede lid, van de Wro kan (ook) voor aspecten van het gemeentelijk ruimtelijk beleid een structuurvisie vastgesteld worden. Een structuurvisie waarin locaties voor de plaatsing van windmolens wordt afgewogen, heeft betrekking op een bepaald aspect van het ruimtelijk beleid van de gemeente en is dus een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, van de Wro.

Uit de vorige alinea volgt dat in een structuurvisie gemeentelijk beleid wordt vastgelegd. Daardoor heeft de structuurvisie geen normatieve functie. Dat betekent dat een structuurvisie geen rechtens bindende uitspraken kan bevatten. De structuurvisie dient wel inzicht te geven in de wijze waarop de gemeenteraad zich voorstelt om de in de structuurvisie omschreven ontwikkelingen te doen verwezenlijken. Dit staat in artikel 2.1, derde lid, van de Wro.

Omdat een structuurvisie slechts een indicatieve betekenis heeft, is het besluit tot vaststelling van een structuurvisie van beroep uitgesloten (zie artikel 1 van Bijlage 2 van de Awb).

Daarmee is niet gezegd dat aan een structuurvisie geen enkele juridische betekenis kan toekomen. Uit de rechtspraak blijkt namelijk dat de inhoud van een structuurvisie een rol speelt bij de vaststelling van een bestemmingsplan of de verlening van een omgevingsvergunning voor planologisch strijdig gebruik.¹ Komt een planologische keuze die in een bestemmingsplan gemaakt wordt, overeen met hetgeen in een structuurvisie is bepaald, dan kan voor de onderbouwing van die keuze verwezen worden naar de structuurvisie. Naarmate de structuurvisie globaler is, zal de specifieke locatie waar een bestemmingsplan windmolens mogelijk maakt een uitgebreidere motivering vergen. Is de structuurvisie beter, bij voorbeeld aan de hand van door deskundig onderzoek verkregen informatie, onderbouwd, dan zal dat onderzoek (mits voldoende actueel) ook aan bestemmingsplan ten grondslag gelegd kunnen worden, waardoor de onderzoekslasten voor het bestemmingsplan afnemen. Naarmate in de structuurvisie de voor windmolens in aanmerking komende locaties preciezer (geen vlekken, maar concrete locaties) worden aangewezen en van een meer gedetailleerde technische onderbouwing worden voorzien,

¹ Als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2 en 3, van de Wabo.

zullen aan de mogelijkheden om af te wijken van de structuurvisie zwaardere eisen gesteld worden. Wijkt het bestemmingsplan af van de structuurvisie (bij voorbeeld: volgens de structuurvisie komt een bepaalde locatie voor de ontwikkeling van windmolens in aanmerking, maar de gemeenteraad weigert voor de betreffende locatie windmolens planologisch mogelijk te maken), dan dient die afwijking deugdelijk gemotiveerd te worden. In bijzondere gevallen is denkbaar dat een bestemmingsplan dat niet strookt met de structuurvisie pas rechtmatig kan worden vastgesteld, nadat de structuurvisie is gewijzigd en in overeenstemming is gebracht met de nieuw inzichten die (ook) aan het bestemmingsplan ten grondslag waren gelegd.²

In het systeem van de Wet ruimtelijke ordening worden de beleidsuitspraken die in een structuurvisie worden vastgelegd onder meer vertaald in bestemmingsplannen en omgevingsvergunning voor planologisch strijdig gebruik. Tegen beide besluiten staat, in tegenstelling tot de structuurvisie, wel rechtsbescherming bij de bestuursrechter open. Wordt een bestemmingsplan gebaseerd op een structuurvisie, dan kan de rechtmatigheid van het in de structuurvisie vastgelegd beleid, in de beroepsprocedure tegen het bestemmingsplan aan de orde gesteld worden. Indien bij voorbeeld in een procedure tegen een bestemmingsplan dat de plaatsing van windmolens op een locatie mogelijk maakt die in de structuurvisie als 'geschikt' was bestempeld met succes wordt aangevoerd dat de ontwikkeling van windmolens vanwege de geluideisen uit het Activiteitenbesluit niet mogelijk is, dan zal het bestemmingsplan door de bestuursrechter vernietigd worden.

2. Doel en binding plan-MER

Een milieueffectrapport is geen specifiek 'ruimtelijk' document, maar een document waarin de effecten op het milieu van een bepaald plan of een bepaald project in beeld worden gebracht en beoordeeld. Het doel van een MER is om de mogelijke gevolgen voor het milieu van een plan of project te inventariseren en het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Wanneer een MER opgesteld moet worden, is daarom niet in de Wet ruimtelijke ordening, maar in de Wet milieubeheer en het daarop gebaseerde Besluit m.e.r. vastgelegd.

Hoewel het MER niet in de Wet ruimtelijke ordening is geregeld, vervult het instrument van milieueffectenrapportage (hierna: 'de m.e.r.') wel een belangrijke rol in de ruimtelijke ordening. De m.e.r. is een belangrijk instrument voor kennisvergarig bij de voorbereiding van ruimtelijke besluiten. Door middel van een MER kan (mede) invulling worden gegeven aan de onderzoeksverplichtingen die op de gemeentelijke bestuursorganen rusten bij de voorbereiding van ruimtelijke besluiten.

² Zie bij voorbeeld ABRS 20 april 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1066) en ABRS 21 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3433. De eerste uitspraak betreft een tussenuitspraak waarin de Afdeling oordeelt dat onvoldoende is gemotiveerd waarom in het bestemmingsplan is afgeweken van de structuurvisie. De einduitspraak laat zien dat de aanvullende motivering de toets der kritiek wel heeft doorstaan.

In de Wet milieubeheer worden twee soorten m.e.r-procedures onderscheiden, namelijk de plan-m.e.r. en de besluit-m.e.r.. Op grond van artikel 7.2, tweede lid, van de Wm geldt voor een structuurvisie een m.e.r.-plicht als de structuurvisie het kader vormt voor een m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig besluit. De plaatsing van windmolens is afhankelijk van het aantal windturbines c.q. het gezamenlijk vermogen m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig.³

Onderdeel van een plan- m.e.r. is dat een alternatievenonderzoek wordt uitgevoerd. De vraag welke alternatieven redelijkerwijs in beschouwing moeten worden genomen, hangt af van de omstandigheden van het geval.⁴ De plicht om redelijke alternatieven te selecteren en te onderzoeken vloeit voort uit art. 7.7, eerste lid, sub b van de Wm.⁵

Op grond van artikel 7.35 van de Wm is de gemeenteraad verplicht bij het besluit omtrent vaststelling van de structuurvisie rekening te houden met de resultaten van het MER.

3. Notitie reikwijdte en detailniveau

In de vorige paragraaf hebben we gezien dat een MER beoogt voldoende informatie op tafel te krijgen om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Dit vereist een scherpe afbakening van de reikwijdte en het detailniveau van het uit te voeren onderzoek. Het gaat er daarbij om dat de vraag wordt beantwoord waarop het uit te voeren onderzoek zich moet richten. Wat is belangrijk en wat niet? Wat kan buiten beschouwing blijven? In uw geval betekent dit dat bepaald moet worden welke alternatieven onderzocht worden en welke milieuaspecten relevant zijn. Daarnaast is van belang dat bepaald wordt op welk schaalniveau de milieuaspecten onderzocht worden. Omdat in een structuurvisie nog geen bindende beslissing worden genomen, zal op veel punten volstaan worden met meer globaal onderzoek.

Beantwoording vragen

Tegen bovenstaande achtergrond zal ik in deze paragraaf uw vragen beantwoorden.

Vraag 1:

Als de ontwikkeling van windmolens op een bepaalde locatie op grond van geldend beleid niet uitgesloten is en deze locatie wordt in het milieueffectrapport weliswaar in beginsel als een geschikte locatie beoordeeld, maar in de structuurvisie toch niet aangewezen als potentieel geschikte locatie,

³ Zie bijlage bij het Besluit m.e.r., categorie C 22.2 en D 22.2.

⁴ BR 2018/59

⁵ Dit is een implementatie van de verplichting om op grond van art. 5, lid 1 van de SMB-Richtlijn (Richtlijn 2001/42/EG) een MER op te stellen waarin de mogelijke aanzienlijke milieueffecten van de uitvoering van een plan en van redelijke alternatieven, die rekening houden met het doel en de geografische werkingssfeer van het plan of programma, worden bepaald.

bestaat dan het risico dat de gemeente toch medewerking moet verlenen aan een initiatief om ter plaatse één of meer windmolens te ontwikkelen?

De raad wenst in een structuurvisie mogelijk geschikte locaties voor windmolens aan te wijzen en vast te leggen welke locaties bij voorkeur/voorrang voor de plaatsing van windmolens in aanmerking komen. De in de structuurvisie vastgelegde keuzes zijn beleidsuitspraken die niet rechtens bindend zijn. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat windmolens mogelijk maakt of het besluit om planologische medewerking aan een windinitiatief te verlenen, komt aan de in de structuurvisie vastgelegde keuzes betekenis toe. Naarmate de in de structuurvisie gemaakte keuzes concreter zijn (zijn er slechts vlekken aangegeven of worden concrete locaties vastgelegd) en/of beter onderbouwd zijn (ligt aan de structuurvisie een volledig technisch doortimmerde onderbouwing ten grondslag of is volstaan met een globale beoordeling) zal de betekenis van de structuurvisie toenemen.

Door middel van de structuurvisie geeft de raad richting aan potentiële initiatiefnemers en zijn burgers. Dat de raad daarmee zijn beleidsvrijheid beperkt is daarvan een logisch en gewenst gevolg.

De m.e.r. is een belangrijk document dat de raad in staat stelt om het milieubelang scherp te krijgen en in zijn afweging te betrekken. Het MER bindt de raad niet. Dat een bepaalde locatie in het MER goed scoort, betekent dus niet dat er een verplichting bestaat voor de raad om die locatie in de structuurvisie daadwerkelijk als (potentieel) geschikte locatie aan te wijzen. Uiteraard is het wel zo dat de raad de ogen niet zal kunnen sluiten voor de uitkomsten van het onderzoek dat in het kader van de m.e.r. wordt verricht. Met name als uit het MER blijkt van wettelijke belemmeringen om windmolens op een bepaalde locatie mogelijk te maken, bij voorbeeld omdat niet voldaan kan worden aan de uit het Activiteitenbesluit voortvloeiende eisen, zal de betreffende locatie in de structuurvisie niet als (potentieel) geschikte locatie kunnen worden aangewezen. Op meer zachte elementen, zoals landschappelijke impact en inpasbaarheid, schrijft het MER geen uitkomst voor. De finale afweging daarover ligt bij de raad. Hij zal de in het MER vervatte informatie kunnen gebruiken om een verantwoorde afweging van de verschillende locaties te maken.

Het is dus niet zo dat initiatiefnemers op basis van de uitkomsten van de m.e.r. planologische medewerking kunnen afdwingen. Wel is het zo dat tegen het besluit van de gemeenteraad om aan een bepaald windinitiatief geen planologische medewerking te verlenen, beroep op de bestuursrechter openstaat. Voor zover in het weigeringsbesluit volstaan zou worden met een verwijzing naar de structuurvisie, kan de rechtmatigheid van de structuurvisie in de beroepsprocedure aan de orde worden gesteld. Voor zover aan de in de structuurvisie gemaakte keuzes ruimtelijk relevante motieven ten grondslag liggen, zal het weigeringsbesluit in rechte stand houden. Dat een bepaalde locatie in het MER positief is beoordeeld, wil niet zeggen dat er geen ruimtelijke relevante redenen zijn om de locatie niet als potentieel geschikt aan te wijzen. Denkbaar is bij voorbeeld dat de raad aan het belang van het behoud van het open landschap ter plaatse doorslaggevende

betekenis heeft toegekend, terwijl er blijkens het MER geen wettelijke belemmeringen zijn om ter plaatse windmolens te ontwikkelen.

Voor zover de raad op voorhand zou besluiten dat één of meer locaties niet voor de (potentiële) ontwikkeling van windmolens in aanmerking zouden komen, ligt het voor de hand voor de betreffende locaties geen structuurvisie voor te bereiden. De betreffende locaties lopen dan niet mee in de m.e.r.-procedure. Deze werkwijze sluit niet uit dat voor de betreffende locatie toch een windinitiatief ontwikkeld wordt. Mocht er een concreet verzoek om planologische medewerking ingediend worden, dan zal de gemeenteraad aan zijn besluit omtrent planologische medewerking een op de concrete locatie toegesneden motivering ten grondslag moeten leggen. Een verwijzing naar de structuurvisie is niet mogelijk, omdat de locatie in dat kader niet is betrokken. Ik vraag mij wel af welke argumenten de gemeenteraad ten grondslag wil leggen aan zijn besluit om de locatie buiten de structuurvisie te laten. Voor zover de reden gelegen zou zijn in eerder gebleken wettelijke belemmeringen, voorzie ik geen problemen. Maar als aan het besluit bij voorbeeld ten grondslag gelegd zou worden dat sprake is van onvoldoende maatschappelijk draagvlak, zou het besluit tot gevolg kunnen hebben dat andere bewoners(groepen) aan de hand van petitie's en dergelijke evenzeer voor het voetlicht brengen dat draagvlak voor locaties bij hen in de buurt ontbreekt. De vraag rijst of ook die locaties naar het oordeel van de raad dan alsnog moeten afvallen. Van de door de raad geuite wens om door middel van een structuurvisie en het daaraan ten grondslag liggende afwegingsproces (mogelijk) geschikte locaties voor windmolens aan te wijzen, zal dan niet veel meer terecht (kunnen) komen.

Vraag 2:

Kan het op voorhand uitsluiten van een locatie als geschikte locatie voor windenergie van de afweging die in het kader van de structuurvisie gemaakt zal gaan worden, tot gevolg hebben dat voor een locatie voor windmolens die wel is aangewezen niet rechtmatig een bestemmingsplan kan worden vastgesteld?

Naar mijn oordeel dient deze vraag ontkennend beantwoord te worden. Het argument dat tegenstanders van windmolens aan deze werkwijze kunnen ontleenen, is dat de locatie die niet in de beoordeling die aan de structuurvisie ten grondslag ligt is betrokken, in het kader van het alternatievenonderzoek dat in het kader van de (project)-m.e.r. voor het betreffende project moet worden doorlopen, als mogelijk alternatief meegenomen had moeten worden. Voor zover aan het besluit om een locatie op voorhand uit te sluiten ruimtelijk relevante argumenten ten grondslag liggen (zie hierover het antwoord op vraag 3), kan gemotiveerd worden waarom dat niet nodig is en ontstaan er geen (proces)risico's.

Vraag 3:

Als een locatie op voorhand van de in de structuurvisie te maken afweging is uitgesloten, welke invloed kan dat dan hebben op de kans dat initiatiefnemers er alsnog windmolens kunnen neerzetten?

Het antwoord op deze vraag is al gegeven bij vraag 1. Voor de overzichtelijkheid wordt het antwoord hieronder nogmaals weergegeven.

Voor zover de raad op voorhand zou besluiten dat één of meer locaties niet voor de (potentiële) ontwikkeling van windmolens in aanmerking zouden komen, ligt het voor de hand voor de betreffende locaties geen structuurvisie voor te bereiden. De betreffende locaties lopen dan niet mee in de m.e.r.-procedure. Deze werkwijze sluit niet uit dat voor de betreffende locatie toch een windinitiatief ontwikkeld wordt. Mocht er een concreet verzoek om planologische medewerking ingediend worden, dan zal de gemeenteraad aan zijn besluit omtrent planologische medewerking een op de concrete locatie toegesneden motivering ten grondslag moeten leggen. Een verwijzing naar de structuurvisie is niet mogelijk, omdat de locatie in dat kader niet is betrokken. Ik vraag mij wel af welke argumenten de gemeenteraad ten grondslag wil leggen aan zijn besluit om de locatie buiten de structuurvisie te laten. Voor zover de redenen gelegen zou zijn in eerder gebleken wettelijke belemmeringen, voorzie ik geen problemen. Maar als aan het besluit ten grondslag gelegd zou worden dat sprake is van onvoldoende maatschappelijk draagvlak, zou het besluit tot gevolg kunnen hebben dat andere bewoners(groepen) aan de hand van petitie e.d. evenzeer voor het voetlicht brengen dat draagvlak voor locaties bij hen in de buurt draagvlak ontbreekt. De vraag rijst of ook die locaties naar het oordeel van de raad dan alsnog moeten afvallen. Van de door de raad geuite wens om door middel van een structuurvisie en het daaraan ten grondslag liggende afwegingsproces (mogelijk) geschikte locaties voor windmolens aan te wijzen, zal dan niet veel meer terecht (kunnen) komen.

Tot slot 1

Naar aanleiding van het concept advies heeft u mijn aandacht gevraagd voor een vraag die de Lokaal Belang heeft gesteld. De betreffende vraag luidt als volgt: 'Volgens onze informatie, kan de gemeenteraad, als er geen structuurvisie is, in het kader van een bestemmingsplan procedure een windturbine initiatief in de volle breedte beoordelen en daarin alle aspecten meenemen die de gemeenteraad op dat moment en in dat kader belangrijk vindt, zoals bijvoorbeeld draagvlak of een voor die locatie aangepaste geluidsnorm? Kunt u dit bevestigen?'. U heeft mij gevraagd deze vraag te beantwoorden. Hieronder treft u het antwoord aan.

Het antwoord op de vraag van de Lokaal Belang luidt bevestigend. Als er geen structuurvisie is vastgesteld waarin het beleid ten aanzien van windmolens is vastgelegd en dat beleid ook niet in andere documenten is belegd, zal de gemeenteraad ieder initiatief voor de plaatsing van windmolens in het licht van het beginsel van een goede ruimtelijke ordening moeten afwegen.

Tot slot 2

Uit de vraagstelling leid ik af dat de raad vreest dat marktpartijen met initiatieven komen voor het realiseren van windmolens op locaties waar hij dat niet wenselijk vindt. Mijn ervaring is dat windinitiatieven alleen tot ontwikkeling komen op locaties waarvoor de gemeenteraad heeft aangegeven dat er (in beginsel) sprake is van een positieve grondhouding. De reden daarvoor is dat initiatiefnemers flinke investeringen moeten

doen in het voortraject. Daar komt bij dat, ook als er sprake is van een positieve grondhouding, partijen nadere afspraken over de benodigde planologische medewerking vastleggen in een anterieure overeenkomst. Het is gebruikelijk dat in dergelijke overeenkomsten (uitdrukkelijk) wordt vastgelegd dat de inspanningsverplichting van de gemeente geen betrekking heeft op de bevoegdheid van de raad om omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan te besluiten.

Met vriendelijke groet,
Hekkelman Advocaten N.V.

T.E.P.A. Lam
Advocaat